

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

skarpere Kurs særlig med Hensyn til Forlængelse af Gyldighedsfristen for tidligere udstedte Bevillinger.

Den af Varedirektoratet udarbejdede samlede Bevillingsplan for andet Halvaar af 1946 blev tiltraadt af Handelsministeriet den 24. Juni og omfattede en Bevillingsudstedelse paa i alt 588 Mill. Kr. I denne Plan havde Varedirektoratet ikke ment det muligt at tilvejebringe Balance mellem Eksport og Import, idet man skønnede, at dette vilde have forvoldt Landets økonomiske Liv større Vanskeligheder, end man turde udsætte det for. Planen er derefter blevet gennemført af Varedirektoratet, saaledes at der ikke har fundet Overskridelser Sted af den samlede planmæssige Bevillingsmængde, og samtidig har man iværksat en omfattende Annullation af tidligere udstedte Bevillinger, hvis Gyldighedsfrist var udløbet. Denne Annullation har senest ved de af Varedirektoratet til Importørerne udsendte Meddelelser af 21. og 30. September faaet en yderligere Skærpelse, idet det herefter er Regelen, at tidligere udstedte Bevillinger i Almindelighed kun vil blive forlænget, naar Varen er af afgørende Betydning i forsyningsmæssig Henseende. Samtidig er det tilkendegivet, at Forlængelse af Bevillinger vil blive taget i Betragtning ved senere Tildeling af nye Bevillinger for kommende Bevillingsperioder.

Situationen i Dag er, som jeg har nævnt, den, at vi maa vente ved Aarets Udgang at staa med en Gæld til Bank of England paa 600—700 Mill. danske Kr. Det er naturligvis et betydeligt Tal, og alle maa være enige om, at det ikke bør stige. Tager man imidlertid i Betragtning, at vi ved Verdenskrigens Slutning stod med udpinte Varelagre, som nødvendigvis skulde fornyes hurtigst muligt, og at mange Forhold hemmede os i vor Indtjeningsevne, synes jeg dog ikke, Tallet er saa forbavsende. Vor Handelsflaade led under Krigen store Tab bl. a. i allieret Tjeneste, og dette har medført, at vi er gaaet Glip af de betydelige Valutaindtægter, som vi ellers ligesom andre søfarende Nationer kunde have haft.

De ugunstige Priser, til hvilke vi har leveret Hovedparten af vor Landbrugseksport til England, er et andet væsentligt Minus. Hertil kommer, at vi ikke har kunnet faa de Raastoffer, som vi skulde bruge for at sætte vor Landbrugsproduktion op paa dennes fulde Højde, og at det fuldstændige Sammenbrud af den engelske Kulimport her til Landet, som tidligere var et normalt og vigtigt Led i vort Handelssamkvem med England, har tvunget os til at indføre langt

dyrere og tilmed ringere Kul fra Amerika og har i det hele i høj Grad vanskeliggjort vore Forsynings- og Arbejdsvilkaar her i Landet. Ogsaa paa andre Omraader har Forsyningerne udefra med Varer, som er vigtige for vor Produktion, svigtet paa en Maade, der har vanskeliggjort og fordyret vor Produktion, saaledes at denne er blevet væsentligt svækket i sin Eksportevne. Under Hensyn til hele vor forsyningsmæssige og økonomiske Situation efter Krigen var en Overskudsimport i Virkeligheden en ganske naturlig Ting, men det havde selvfølgelig været meget ønskeligt, om vor Eksport og de for denne opnaaede Priser i noget højere Grad, end Tilfældet har været, havde kunnet svare til vor Import.

Som jeg har nævnt, og som det fremgaar af de fra Varedirektoratet til Importørerne udsendte Meddelelser, har den Linie været lagt for Importen, at vi i første Række skulde importere de Raavarer og andre nødvendige Varer, som vi havde Mulighed for at faa fat paa til Genopbyggelse af vor Produktion og til Dækning af Befolkningens vigtigste Forbrug. At den frie Linie for Importen fra England, som har været fulgt, medførte Mulighed for, at ikke strengt nødvendige Varer i et vist Omfang kom ind i Landet, maatte man se i Øjnene som en Modpost til de mange Fordele, den frie Import medførte, og det er min Opfattelse, at disse Fordele har været saa betydelige, at de langt opvejer de Ulemper, som den frie Import har medført.

Hvis man havde opretholdt den tidligere stive Importordning paa England, vilde Følgen utvivlsomt være blevet, at mange fordelagtige Køb ikke var blevet gennemført, idet Købmandens frie Initiativ og Fagkendskab var en nødvendig Betingelse for, at de paagældende Varer under den da bestaaende Vareknaphed kunde findes og frigøres til Fordel for det danske Marked i Stedet for at gaa til andre Lande. En Opretholdelse af den gamle stive Ordning vilde vel kunne have medført, at vor Gæld til England nu havde været maaske ikke meget, men dog noget mindre, end Tilfældet er i Dag, men til Gengæld vilde vor almindelige Forsyningssituation have været en hel Del ringere, og de tilstedeværende Behov vilde være blevet dækket væsentligt langsommere.

Det er selvfølgelig let at pege paa den ene og den anden Vare og sige, at vi kunde have undværet den, eller at vi hellere vilde have haft en anden og bedre Vare — nogle vil gerne have det ene, andre det andet —, men Forholdet er jo det, som alle kyndige ved, at den saakaldte unyttige Import i